

کار برگ درس دوازدهم؛ «پیام آور رحمت»

* پرسش‌های چهارگزینه‌ای (۱/۵ نمره)

- ۱- هم‌خانواده‌ی واژه‌های متن زیر، در کدام گزینه به‌درستی آورده شده است؟
- «ای ابوذر، خداوند متعال به سیمای ظاهر و دارایی‌ها و گفته‌هایتان نمی‌نگرد، بلکه به دل‌ها و کردارتان می‌نگرد.»
- (۱) بذر- سیماب (۲) علی- ظهور (۳) علیم- کردگار (۴) ظهر- نگارش
- ۲- کتاب «پیام پیامبر» را چه کسانی به فارسی بازگردانده‌اند؟
- (۱) اکبری شلدرد و گودرزی (۲) خرمشاهی و خوافی (۳) آوینی و انصاری (۴) خرمشاهی و انصاری
- ۳- ماضی بعید و ماضی التزامی از فعل «خوانده‌ای» در کدام گزینه آمده است؟
- (۱) می‌خواندی - خوانده بودی (۲) خوانده بود - خوانده باشد (۳) خوانده بودی - خوانده باشی (۴) داشتی می‌خواندی - می‌خواندی

* درستی یا نادرستی گزینه‌های زیر را مشخص کنید. (۱/۵ نمره)

- ۴- در مصراع «علم دین بام گلشن جان است» آرایه تشبیه به‌کار رفته است. درست نادرست
- ۵- «چون» در جمله «چون یک اندام را رنجی رسد، همه اندام‌ها رنجور شوند» به‌معنای چرا است. درست نادرست
- ۶- در رسم‌الخط امروزی زبان فارسی، واژه‌های «بیهوده و بیچاره» را سر هم و پیوسته می‌نویسیم. درست نادرست

* با مرتب کردن حروف درهم‌ریخته درون کمانک‌ها، جاهای خالی را کامل کنید. (۱ نمره)

- ۷- پیام پیامبر گنجینه و است که انسانیت برای شکوفایی بدان نیازمند است. (خ ب ش و ا ر)
- ۸- ای ابوذر، پنج چیز را پیش از پنج چیز شمار. (ن ت م غ ی)

* پرسش‌های تشریحی

- ۹- واژه‌ها را با هم ترکیب کنید و شکل درست آن‌ها را بنویسید. (۱ نمره)
- الف) پی + آمد () ب) دست + آورد ()
- ۱۰- برای هر یک از واژه‌های زیر، دو هم‌خانواده بیاورید. (۱ نمره)
- پ. مشتاق (/) ت. امان (/)
- ۱۱- با راهنمای درون کمانک‌ها موارد خواسته شده را بیابید و بیت‌ها را کامل کنید. (۱ نمره)

ث. چو بیایی غم دل با تو بگویم / چه بگویم که غم از دل برود چون تو بیایی {گذشته بعید، اول شخص مفرد از بگویی}

ج. دیشب صدای تیشه از بیستون نیامد/ شاید به خواب شیرین فرهاد {ماضی التزامی، سوم شخص مفرد از شاید برود}

۱۲- بیت «چو عضوی به درد آورد روزگار/ دگر عضوها را نماند قرار» کدام بخش درس را به یاد می آورد؟ (۱ نمره)

۱۳- عبارت زیر را تفسیر کنید. (۱ نمره)

هم‌نشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از هم‌نشین بد است.

۱۴- چرا درباره چیزی که به آن آگاهی و دانش نداریم بهتر است بگوییم: نمی‌دانم؟! برای پاسخ خود دلیل بیاورید. (۱ نمره)

۱۵- حکایت زیر از «روضه خلد مجد خوافی» برگزیده شده است. آن را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۵ نمره)

سلمان فارسی بر لشکری بود. در میان رعایا چنان حقیر می‌نمود که وقتی خادمی به وی رسید. گفت: «این توبره کاه بردار و به لشکرگاه سلمان بر.» چون به لشکرگاه رسید، مردم گفتند: «امیر است.» آن خادم بترسید و در قدم وی افتاد. سلمان گفت: «به سه وجه این کار از برای خود کردم، نه از بهر تو. هیچ اندیشه مدار» اول آن که تکبر از من دفع شود؛ دوم آنکه دل تو خوش شود؛ سوم آن که از عهده حفظ رعیت بیرون آمده باشم.

چ. برای هر کدام از واژه‌های مشخص شده یک مترادف بیاورید.

ح. از حکایت، دو آرایه ادبی پیدا کنید. (با ذکر جمله یا بیت)

خ. کاربرد معنایی واژه «اندیشه» را در متن حکایت و امروز مقایسه کنید.

د. دو پیام بنیادین و اصلی این حکایت را بیان کنید.

ذ. وابسته‌های پیشین و پسین را بیابید. (برای هر کدام دو مورد)

۱۶- روخوانی درس دوازدهم و حکایت {خواندن درست و روان، رعایت لحن، آهنگ و ایستگاه‌های آوایی} (۵ نمره)